సౌన్దర్యలహరీ

{॥ సౌన్దర్యలహరీ ॥}

ఆనన్దలహరీ (౧-౪౦)

శివః శక్త్యా యుక్తో యది భవతి శక్తః ప్రభవితుం
న చేదేవం దేవో న ఖలు కుశలః స్పన్దితుమపి ।
అతస్త్వామారాధ్యాం హరిహరవిరిఞ్చాదిభిరపి
ప్రణన్తుం స్తోతుం వా కథమకృతపుణ్యః ప్రభవతి ॥ ౧॥

తనీయాంసం పాంసుం తవ చరణపఙ్కేరుహభవం
విరిఞ్చిస్సఞ్చిన్వన్ విరచయతి లోకానవికలమ్ ।
వహత్యేనం శౌరిః కథమపి సహస్రేణ శిరసాం
హరస్సంక్షుద్యైనం భజతి భసితోద్ధూలనవిధిమ్ ॥ ౨॥

అవిద్యానామన్త-స్తిమిర-మిహిరద్వీపనగరీ
జడానాం చైతన్య-స్తబక-మకరన్ద-స్రుతిఝరీ ।
దరిద్రాణాం చిన్తామణిగుణనికా జన్మజలధౌ
నిమగ్నానాం దంష్ట్రా మురరిపు-వరాహస్య భవతి ॥ ౩॥

త్వదన్యః పాణిభ్యామభయవరదో దైవతగణః
త్వమేకా నైవాసి ప్రకటితవరాభీత్యభినయా ।
భయాత్ త్రాతుం దాతుం ఫలమపి చ వాఞ్ఛాసమధికం
శరణ్యే లోకానాం తవ హి చరణావేవ నిపుణౌ ॥ ౪॥

హరిస్త్వామారాధ్య ప్రణతజనసౌభాగ్యజననీం
పురా నారీ భూత్వా పురరిపుమపి క్షోభమనయత్ ।
స్మరోఽపి త్వాం నత్వా రతినయనలేహ్యేన వపుషా
మునీనామప్యన్తః ప్రభవతి హి మోహాయ మహతామ్ ॥ ౫॥

ధనుః పౌష్పం మౌర్వీ మధుకరమయీ పఞ్చ విశిఖాః

వసన్తః సామన్తో మలయమరుదాయోధనరథః ।

తథాప్యేకః సర్వం హిమగిరిసుతే కామపి కృపామ్

అపాఙ్గాత్తే లబ్ధ్వా జగదిద-మనఙ్గో విజయతే ॥ ౬॥

క్వణత్కాఞ్చీదామా కరికలభకుమ్భస్తననతా

పరిక్షీణా మధ్యే పరిణతశరచ్చన్ద్రవదనా ।

ధనుర్బాణాన్ పాశం సృణిమపి దధానా కరతలైః

పురస్తాదాస్తాం నః పురమథితురాహోపురుషికా ॥ ౭॥

సుధాసిన్ధోర్మధ్యే సురవిటపివాటీపరివృతే

మణిద్వీపే నీపోపవనవతి చిన్తామణిగృహే ।

శివాకారే మఞ్చే పరమశివపర్యఙ్కనిలయాం

భజన్తి త్వాం ధన్యాః కతిచన చిదానన్దలహరీమ్ ॥ ౮॥

మహీం మూలాధారే కమపి మణిపూరే హుతవహం

స్థితం స్వాధిష్ఠానే హృది మరుతమాకాశముపరి ।

మనోఽపి భ్రూమధ్యే సకలమపి భిత్వా కులపథం

సహస్రారే పద్మే సహ రహసి పత్యా విహరసే ॥ ౯॥

సుధాధారాసారైశ్చరణయుగలాన్తర్విగలితైః

ప్రపఞ్చం సిఞ్చన్తీ పునరపి రసామ్నాయమహసః ।

అవాప్య స్వాం భూమిం భుజగనిభమధ్యుష్టవలయం

స్వమాత్మానం కృత్వా స్వపిషి కులకుణ్డే కుహరిణి ॥ ౧౦॥

చతుర్భిః శ్రీకణ్ఠైః శివయువతిభిః పఞ్చభిరపి

ప్రభిన్నాభిః శమ్భోర్నవభిరపి మూలప్రకృతిభిః ।

చతుశ్చత్వారింశద్వసుదలకలాశ్రత్రివలయ-

త్రిరేఖాభిః సార్ధం తవ శరణకోణాః పరిణతాః ॥ ౧౧॥

త్వదీయం సౌన్దర్యం తుహినగిరికన్యే తులయితుం
కవీన్ద్రాః కల్పన్తే కథమపి విరిఞ్చిప్రభృతయః ।
యదాలోకౌత్సుక్యాదమరలలనా యాన్తి మనసా
తపోభిర్దుష్ప్రాపామపి గిరిశసాయుజ్యపదవీమ్ ॥ ౧౨॥

నరం వర్షీయాంసం నయనవిరసం నర్మసు జడం
తవాపాఙ్గాలోకే పతితమనుధావన్తి శతశః ।
గలద్వేణీబన్ధాః కుచకలశవిస్రస్తసిచయా
హఠాత్ త్రుట్యత్కాఞ్చ్యో విగలితదుకూలా యువతయః ॥ ౧౩॥

క్షితౌ షట్పఞ్చాశద్ ద్విసమధికపఞ్చాశదుదకే
హుతాశే ద్వాషష్టిశ్చతురధికపఞ్చాశదనిలే ।
దివి ద్విష్షట్త్రింశన్మనసి చ చతుష్షష్టిరితి యే
మయూఖాస్తేషామప్యుపరి తవ పాదామ్బుజయుగమ్ ॥ ౧౪॥

శరజ్జ్యోత్స్నాశుద్ధాం శశియుతజటాజూటమకుటాం
వరత్రాసత్రాణస్ఫటికఘుటికాపుస్తకకరామ్ ।
సకృన్న త్వా నత్వా కథమివ సతాం సన్నిదధతే
మధుక్షీరద్రాక్షామధురిమధురీణాః భణితయః ॥ ౧౫॥ var ఫణితయః

కవీన్ద్రాణాం చేతఃకమలవనబాలాతపరుచిం
భజన్తే యే సన్తః కతిచిదరుణామేవ భవతీమ్ ।
విరిఞ్చిప్రేయస్యాస్తరుణతరశృఙ్గారలహరీ-
గభీరాభిర్వాగ్భిర్విదధతి సతాం రఞ్జనమమీ ॥ ౧౬॥

సవిత్రీభిర్వాచాం శశిమణిశిలాభఙ్గరుచిభిః

వశిన్యాద్యాభిస్త్వాం సహ జనని సంచిన్తయతి యః ।
స కర్తా కావ్యానాం భవతి మహతాం భఙ్గిరుచిభిః
వచోభిర్వాగ్దేవీవదనకమలామోదమధురైః ॥ ౧౭॥

తనుచ్ఛాయాభిస్తే తరుణతరణిశ్రీసరణిభిః
దివం సర్వాముర్వీమరుణిమని మగ్నాం స్మరతి యః ।
భవన్త్యస్య త్రస్యద్వనహరిణశాలీననయనాః
సహోర్వశ్యా వశ్యాః కతి కతి న గీర్వాణగణికాః ॥ ౧౮॥

ముఖం బిన్దుం కృత్వా కుచయుగమధస్తస్య తదధో
హరార్ధం ధ్యాయేద్యో హరమహిషి తే మన్మథకలామ్ ।
స సద్యః సంక్షోభం నయతి వనితా ఇత్యతిలఘు
త్రిలోకీమప్యాశు భ్రమయతి రవీన్దుస్తనయుగామ్ ॥ ౧౯॥

కిరన్తీమఙ్గేభ్యః కిరణనికురమ్బామృతరసం
హృది త్వామాధత్తే హిమకరశిలామూర్తిమివ యః ।
స సర్పాణాం దర్పం శమయతి శకున్తాధిప ఇవ
జ్వరప్లుష్టాన్ దృష్ట్యా సుఖయతి సుధాధారసిరయా ॥ ౨౦॥

తటిల్లేఖాతన్వీం తపనశశివైశ్వానరమయీం
నిషణ్ణాం షణ్ణామప్యుపరి కమలానాం తవ కలామ్ ।
మహాపద్మాటవ్యాం మృదితమలమాయేన మనసా
మహాన్తః పశ్యన్తో దధతి పరమాహ్లాదలహరీమ్ ॥ ౨౧॥

భవాని త్వం దాసే మయి వితర దృష్టిం సకరుణా-
మితి స్తోతుం వాఞ్ఛన్ కథయతి భవాని త్వమితి యః ।
తదైవ త్వం తస్మై దిశసి నిజసాయుజ్యపదవీం
ముకున్దబ్రహ్మేన్ద్రస్ఫుటమకుటనీరాజితపదామ్ ॥ ౨౨॥

త్వయా హృత్వా వామం వపురపరితృప్తేన మనసా
శరీరార్ధం శమ్భోరపరమపి శఙ్కే హృతమభూత్ ।
యదేతత్త్వద్రూపం సకలమరుణాభం త్రినయనం
కుచాభ్యామానమ్రం కుటిలశశిచూడాలమకుటమ్ ॥ ౨౩॥

జగత్సూతే ధాతా హరిరవతి రుద్రః క్షపయతే
తిరస్కుర్వన్నేతత్స్వమపి వపురీశస్తిరయతి ।
సదాపూర్వః సర్వం తదిదమనుగృహ్ణాతి చ శివ-
స్తవాజ్ఞామాలమ్బ్య క్షణచలితయోర్భ్రూలతికయోః ॥ ౨౪॥

త్రయాణాం దేవానాం త్రిగుణజనితానాం తవ శివే
భవేత్ పూజా పూజా తవ చరణయోర్యా విరచితా ।
తథా హి త్వత్పాదోద్వహనమణిపీఠస్య నికటే
స్థితా హ్యేతే శశ్వన్ముకులితకరోత్తంసమకుటాః ॥ ౨౫॥

విరిఞ్చిః పఞ్చత్వం వ్రజతి హరిరాప్నోతి విరతిం
వినాశం కీనాశో భజతి ధనదో యాతి నిధనమ్ ।
వితన్ద్రీ మాహేన్ద్రీ వితతిరపి సంమీలితదృశా
మహాసంహారేఽస్మిన్ విహరతి సతి త్వత్పతిరసౌ ॥ ౨౬॥

జపో జల్పః శిల్పం సకలమపి ముద్రావిరచనా
గతిః ప్రాదక్షిణ్యక్రమణమశనాద్యాహుతివిధిః ।
ప్రణామస్సంవేశస్సుఖమఖిలమాత్మార్పణదృశా
సపర్యాపర్యాయస్తవ భవతు యన్మే విలసితమ్ ॥ ౨౭॥

సుధామప్యాస్వాద్య ప్రతిభయజరామృత్యుహరిణీం
విపద్యన్తే విశ్వే విధిశతమఖాద్యా దివిషదః ।
కరాలం యత్క్ష్వేలం కబలితవతః కాలకలనా

న శమ్భోస్తన్మూలం తవ జనని తాటఙ్కమహిమా ॥ ౨౮॥

కిరీటం వైరిఞ్చం పరిహర పురః కైటభభిదః
కఠోరే కోటీరే స్ఖలసి జహి జమ్భారిముకుటమ్ ।
ప్రణమ్రేష్వేతేషు ప్రసభముపయాతస్య భవనం
భవస్యాభ్యుత్థానే తవ పరిజనోక్తిర్విజయతే ॥ ౨౯॥

స్వదేహోద్భూతాభిర్ఘృణిభిరణిమాద్యాభిరభితో
నిషేవ్యే నిత్యే త్వామహమితి సదా భావయతి యః ।
కిమాశ్చర్యం తస్య త్రినయనసమృద్ధిం తృణయతో
మహాసంవర్తాగ్నిర్విరచయతి నిరాజనవిధిమ్ ॥ 3౦॥

చతుష్షష్ట్యా తన్త్రైః సకలమతిసన్ధాయ భువనం
స్థితస్తత్తత్సిద్ధిప్రసవపరతన్త్రైః పశుపతిః ।
పునస్త్వన్నిర్బన్ధాదఖిలపురుషార్థైకఘటనా-
స్వతన్త్రం తే తన్త్రం క్షితితలమవాతీతరదిదమ్ ॥ 3౧॥

శివః శక్తిః కామః క్షితిరథ రవిః శీతకిరణః
స్మరో హంసః శక్రస్తదను చ పరామారహరయః ।
అమీ హృల్లేఖాభిస్తిసృభిరవసానేషు ఘటితా
భజన్తే వర్ణాస్తే తవ జనని నామావయవతామ్ ॥ 3౨॥

స్మరం యోనిం లక్ష్మీం త్రితయమిదమాదౌ తవ మనో-
ర్నిధాయైకే నిత్యే నిరవధిమహాభోగరసికాః ।
భజన్తి త్వాం చిన్తామణిగుననిబద్ధాక్షవలయాః
శివాగ్నౌ జుహ్వన్తః సురభిఘృతధారాహుతిశతైః ॥ 33॥

శరీరం త్వం శమ్భోః శశిమిహిరవక్షోరుహయుగం

తవాత్మానం మన్యే భగవతి నవాత్మానమనఘమ్ ।
అతశ్శేషశ్శేషీత్యయముభయసాధారణతయా
స్థితః సంబన్ధో వాం సమరసపరానన్దపరయోః ॥ ౩౪॥

మనస్త్వం వ్యోమ త్వం మరుదసి మరుత్సారథిరసి
త్వమాపస్త్వం భూమిస్త్వయి పరిణతాయాం న హి పరమ్ ।
త్వమేవ స్వాత్మానం పరిణమయితుం విశ్వవపుషా
చిదానన్దాకారం శివయువతి భావేన బిభృషే ॥ ౩౫॥

తవాజ్ఞాచక్రస్థం తపనశశికోటిద్యుతిధరం
పరం శమ్భుం వన్దే పరిమిలితపార్శ్వం పరచితా ।
యమారాధ్యన్ భక్త్యా రవిశశిశుచీనామవిషయే
నిరాలోకేఽలోకే నివసతి హి భాలోకభవనే ॥ ౩౬॥

విశుద్ధౌ తే శుద్ధస్ఫటికవిశదం వ్యోమజనకం
శివం సేవే దేవీమపి శివసమానవ్యవసితామ్ ।
యయోః కాన్త్యా యాన్త్యాః శశికిరణసారూప్యసరణే-
విధూతాన్తర్ధ్వాన్తా విలసతి చకోరీవ జగతీ ॥ ౩౭॥

సమున్మీలత్ సంవిత్ కమలమకరన్దైకరసికం
భజే హంసద్వన్ద్వం కిమపి మహతాం మానసచరమ్ ।
యదాలాపాదష్టాదశగుణితవిద్యాపరిణతి-
ర్యదాదత్తే దోషాద్ గుణమఖిలమద్భ్యః పయ ఇవ ॥ ౩౮॥

తవ స్వాధిష్ఠానే హుతవహమధిష్ఠాయ నిరతం
తమీడే సంవర్తం జనని మహతీం తాం చ సమయామ్ ।
యదాలోకే లోకాన్ దహతి మహతి క్రోధకలితే
దయార్ద్రా యా దృష్టిః శిశిరముపచారం రచయతి ॥ ౩౯॥

తటిత్త్వన్తం శక్త్యా తిమిరపరిపన్థిస్ఫురణయా
స్ఫురన్నానారత్నాభరణపరిణద్ధేన్ద్రధనుషమ్ ।
తవ శ్యామం మేఘం కమపి మణిపూరైకశరణం
నిషేవే వర్షన్తం హరమిహిరతప్తం త్రిభువనమ్ ॥ ౪౦॥

తవాధారే మూలే సహ సమయయా లాస్యపరయా
నవాత్మానం మన్యే నవరసమహాతాణ్డవనటమ్ ।
ఉభాభ్యామేతాభ్యాముదయవిధిముద్దిశ్య దయయా
సనాథాభ్యాం జజ్ఞే జనకజననీమజ్జగదిదమ్ ॥ ౪౧॥

సౌన్దర్యలహరీ
గతైర్మాణిక్యత్వం గగనమణిభిః సాన్ద్రఘటితం
కిరీటం తే హైమం హిమగిరిసుతే కీర్తయతి యః ।
స నీడేయచ్ఛాయాచ్ఛురణశబలం చన్ద్రశకలం
ధనుః శౌనాసీరం కిమితి న నిబధ్నాతి ధిషణామ్ ॥ ౪౨॥

ధునోతు ధ్వాన్తం నస్తులితదలితేన్దీవరవనం
ఘనస్నిగ్ధశ్లక్ష్ణం చికురనికురుమ్బం తవ శివే ।
యదీయం సౌరభ్యం సహజముపలబ్ధుం సుమనసో
వసన్త్యస్మిన్ మన్యే వలమథనవాటీవిటపినామ్ ॥ ౪౩॥

తనోతు క్షేమం నస్తవ వదనసౌన్దర్యలహరీ-
పరీవాహస్రోతఃసరణిరివ సీమన్తసరణిః ।
వహన్తీ సిన్దూరం ప్రబలకబరీభారతిమిర-
ద్విషాం బృన్దైర్బన్దీకృతమివ నవీనార్కకిరణమ్ ॥ ౪౪॥

అరాలైః స్వాభావ్యాదలికలభసశ్రీభిరలకైః
పరీతం తే వక్త్రం పరిహసతి పఙ్కేరుహరుచిమ్ ।

దరస్మేరే యస్మిన్ దశనరుచికిఞ్జల్కరుచిరే

సుగన్ధౌ మాద్యన్తి స్మరదహనచక్షుర్మధులిహః ॥ ౪౫॥

లలాటం లావణ్యద్యుతివిమలమాభాతి తవ య-

ద్ద్వితీయం తన్మన్యే {మకుట}ఘటితం చన్ద్రశకలమ్ ।

విపర్యాసన్యాసాదుభయమపి సంభూయ చ మిథః

సుధాలేపస్యూతిః పరిణమతి రాకాహిమకరః ॥ ౪౬॥

భ్రువౌ భుగ్నే కించిద్భువనభయభఙ్గవ్యసనిని

త్వదీయే నేత్రాభ్యాం మధుకరరుచిభ్యాం ధృతగుణమ్ ।

ధనుర్మన్యే సవ్యేతరకరగృహీతం రతిపతేః

ప్రకోష్ఠే ముష్టౌ చ స్థగయతి నిగూఢాన్తరముమే ॥ ౪౭॥

అహః సూతే సవ్యం తవ నయనమర్కాత్మకతయా

త్రియామాం వామం తే సృజతి రజనీనాయకతయా ।

తృతీయా తే దృష్టిర్దరదలితహేమామ్బుజరుచిః

సమాధత్తే సంధ్యాం దివసనిశయోరన్తరచరీమ్ ॥ ౪౮॥

విశాలా కల్యాణీ స్ఫుటరుచిరయోధ్యా కువలయైః

కృపాధారాధారా కిమపి మధురాభోగవతికా ।

అవన్తీ దృష్టిస్తే బహునగరవిస్తారవిజయా

ధ్రువం తత్తన్నామవ్యవహరణయోగ్యా విజయతే ॥ ౪౯॥

కవీనాం సందర్భస్తబకమకరన్దైకరసికం

కటాక్షవ్యాక్షేపభ్రమరకలభౌ కర్ణయుగలమ్ ।

అముఞ్చన్తౌ దృష్ట్వా తవ నవరసాస్వాదతరలా-

వసూయాసంసర్గాదలికనయనం కించిదరుణమ్ ॥ ౫౦॥

శివే శృఙ్గారార్ద్రా తదితరజనే కుత్సనపరా
సరోషా గఙ్గాయాం గిరిశచరితే విస్మయవతీ ।
హరాహిభ్యో భీతా సరసిరుహసౌభాగ్యజయినీ
సఖీషు స్మేరా తే మయి జననీ దృష్టిః సకరుణా ॥ ౫౧॥

గతే కర్ణాభ్యర్ణం గరుత ఇవ పక్ష్మాణి దధతీ
పురాం భేత్తుశ్చిత్తప్రశమరసవిద్రావణఫలే ।
ఇమే నేత్రే గోత్రాధరపతికులోత్తంసకలికే
తవాకర్ణాకృష్టస్మరశరవిలాసం కలయతః ॥ ౫౨॥

విభక్తత్రైవర్ణ్యం వ్యతికరితలీలాఞ్జనతయా
విభాతి త్వన్నేత్రత్రితయమిదమీశానదయితే ।
పునః స్రష్టుం దేవాన్ ద్రుహిణహరిరుద్రానుపరతాన్
రజః సత్త్వం బిభ్రత్తమ ఇతి గుణానాం త్రయమివ ॥ ౫౩॥

పవిత్రీకర్తుం నః పశుపతిపరాధీనహృదయే
దయామిత్రైర్నేత్రైరరుణధవలశ్యామరుచిభిః ।
నదః శోణో గఙ్గా తపనతనయేతి ధ్రువమముం
త్రయాణాం తీర్థానాముపనయసి సంభేదమనఘమ్ ॥ ౫౪॥

నిమేషోన్మేషాభ్యాం ప్రలయముదయం యాతి జగతీ
తవేత్యాహుః సన్తో ధరణిధరరాజన్యతనయే ।
త్వదున్మేషాజ్జాతం జగదిదమశేషం ప్రలయతః
పరిత్రాతుం శఙ్కే పరిహృతనిమేషాస్తవ దృశః ॥ ౫౫॥

తవాపర్ణే కర్ణేజపనయనపైశున్యచకితా
నిలీయన్తే తోయే నియతమనిమేషాః శఫరికాః ।
ఇయం చ శ్రీర్బద్ధచ్ఛదపుటకవాటం కువలయమ్

జహాతి ప్రత్యూషే నిశి చ విఘటయ్య ప్రవిశతి ॥ ౫౬॥

దృశా ద్రాఘీయస్యా దరదలితనీలోత్పలరుచా
దవీయాంసం దీనం స్నపయ కృపయా మామపి శివే ।
అనేనాయం ధన్యో భవతి న చ తే హానిరియతా
వనే వా హర్మ్యే వా సమకరనిపాతో హిమకరః ॥ ౫౭॥

అరాలం తే పాలీయుగలమగరాజన్యతనయే
న కేషామాధత్తే కుసుమశరకోదణ్డకుతుకమ్ ।
తిరశ్చీనో యత్ర శ్రవణపథముల్లఙ్ఘ్య విలస-
న్నపాఙ్గవ్యాసఙ్గో దిశతి శరసంధానధిషణామ్ ॥ ౫౮॥

స్ఫురద్గణ్డాభోగప్రతిఫలితతాటఙ్కయుగలం
చతుశ్చక్రం మన్యే తవ ముఖమిదం మన్మథరథమ్ ।
యమారుహ్య ద్రుహ్యత్యవనిరథమర్కేన్దుచరణం
మహావీరో మారః ప్రమథపతయే సజ్జితవతే ॥ ౫౯॥

సరస్వత్యాః సూక్తీరమృతలహరీకౌశలహరీః
పిబన్త్యాః శర్వాణి శ్రవణచులుకాభ్యామవిరలమ్ ।
చమత్కారశ్లాఘాచలితశిరసః కుణ్డలగణో
ఝణత్కారైస్తారైః ప్రతివచనమాచష్ట ఇవ తే ॥ ౬౦॥

అసౌ నాసావంశస్తుహినగిరివంశధ్వజపటి
త్వదీయో నేదీయః ఫలతు ఫలమస్మాకముచితమ్ ।
వహన్నన్తర్ముక్తాః శిశిరతరనిశ్వాసగలితం
సమృద్ధ్యా యత్తాసాం బహిరపి చ ముక్తామణిధరః ॥ ౬౧॥

ప్రకృత్యా రక్తాయాస్తవ సుదతి దన్తచ్ఛదరుచేః

ప్రవక్ష్యే సాదృశ్యం జనయతు ఫలం విద్రుమలతా ।
న బిమ్బం తద్బిమ్బప్రతిఫలనరాగాదరుణితం
తులామధ్యారోఢుం కథమివ విలజ్జేత కలయా ॥ ౬౨॥

స్మితజ్యోత్స్నాజాలం తవ వదనచన్ద్రస్య పిబతాం
చకోరాణామాసీదతిరసతయా చఞ్చుజడిమా ।
అతస్తే శీతాంశోరమృతలహరీమమ్లరుచయః
పిబన్తి స్వచ్ఛన్దం నిశి నిశి భృశం కాఞ్జికధియా ॥ ౬౩॥

అవిశ్రాన్తం పత్యుర్గుణగణకథామ్రేడనజపా
జపాపుష్పచ్ఛాయా తవ జనని జిహ్వా జయతి సా ।
యదగ్రాసీనాయాః స్ఫటికదృషదచ్ఛచ్ఛవిమయీ
సరస్వత్యా మూర్తిః పరిణమతి మాణిక్యవపుషా ॥ ౬౪॥

రణే జిత్వా దైత్యానపహృతశిరస్త్రైః కవచిభిర్-
నివృత్తైశ్చణ్డాంశత్రిపురహరనిర్మాల్యవిముఖైః ।
విశాఖేన్ద్రోపేన్ద్రైః శశివిశదకర్పూరశకలా
విలీయన్తే మాతస్తవ వదనతామ్బూలకబలాః ॥ ౬౫॥

విపఞ్చ్యా గాయన్తీ వివిధమపదానం పశుపతేః
త్వయారబ్ధే వక్తుం చలితశిరసా సాధువచనే ।
తదీయైర్మాధుర్యైరపలపితతన్త్రీకలరవాం
నిజాం వీణాం వాణీ నిచులయతి చోలేన నిభృతమ్ ॥ ౬౬॥

కరాగ్రేణ స్పృష్టం తుహినగిరిణా వత్సలతయా
గిరీశేనోదస్తం ముహురధరపానాకులతయా ।
కరగ్రాహ్యం శమ్భోర్ముఖముకురవృన్తం గిరిసుతే
కథఙ్కారం బ్రూమస్తవ చిబుకమౌపమ్యరహితమ్ ॥ ౬౭॥

భుజాశ్లేషాన్ నిత్యం పురదమయితుః కణ్టకవతీ
తవ గ్రీవా ధత్తే ముఖకమలనాలశ్రియమియమ్ ।
స్వతః శ్వేతా కాలాగురుబహులజమ్బాలమలినా
మృణాలీలాలిత్యమ్ వహతి యదధో హారలతికా ॥ ౬౮॥

గలే రేఖాస్తిస్రో గతిగమకగీతైకనిపుణే
వివాహవ్యానద్ధప్రగుణగుణసంఖ్యాప్రతిభువః ।
విరాజన్తే నానావిధమధురరాగాకరభువాం
త్రయాణాం గ్రామాణాం స్థితినియమసీమాన ఇవ తే ॥ ౬౯॥

మృణాలీమృద్వీనాం తవ భుజలతానాం చతసృణాం
చతుర్భిః సౌన్దర్యం సరసిజభవః స్తౌతి వదనైః ।
నఖేభ్యః సన్త్రస్యన్ ప్రథమమథనాదన్ధకరిపో-
శ్చతుర్ణాం శీర్షాణాం సమమభయహస్తార్పణధియా ॥ ౭౦॥

నఖానాముద్ద్యోతైర్నవనలినరాగం విహసతాం
కరాణాం తే కాన్తిం కథయ కథయామః కథముమే ।
కయాచిద్వా సామ్యం భజతు కలయా హన్త కమలం
యది క్రీడల్లక్ష్మీచరణతలలాక్షారసఛణమ్ ॥ ౭౧॥

సమం దేవి స్కన్దద్విపవదనపీతం స్తనయుగం
తవేదం నః ఖేదం హరతు సతతం ప్రస్నుతముఖమ్ ।
యదాలోక్యాశఙ్కాకులితహృదయో హాసజనకః
స్వకుమ్భౌ హేరమ్బః పరిమృశతి హస్తేన ఝడితి ॥ ౭౨॥

అమూ తే వక్షోజావమృతరసమాణిక్యకుతుపౌ
న సందేహస్పన్దో నగపతిపతాకే మనసి నః ।
పిబన్తౌ తౌ యస్మాదవిదితవధూసఙ్గరసికౌ

కుమారావద్యాపి ద్విరదవదనక్రౌఞ్చదలనౌ ॥ ౭౩॥

వహత్యమ్బ స్తమ్బేరమదనుజకుమ్భప్రకృతిభిః
సమారబ్ధాం ముక్తామణిభిరమలాం హారలతికామ్ ।
కుచాభోగో బిమ్బాధరరుచిభిరన్తః శబలితాం
ప్రతాపవ్యామిశ్రాం పురదమయితుః కీర్తిమివ తే ॥ ౭౪॥

తవ స్తన్యం మన్యే ధరణిధరకన్యే హృదయతః
పయఃపారావారః పరివహతి సారస్వతమివ ।
దయావత్యా దత్తం ద్రవిడశిశురాస్వాద్య తవ యత్
కవీనాం ప్రౌఢానామజని కమనీయః కవయితా ॥ ౭౫॥

హరక్రోధజ్వాలావలిభిరవలీఢేన వపుషా
గభీరే తే నాభీసరసి కృతసఙ్గో మనసిజః ।
సముత్తస్థౌ తస్మాదచలతనయే ధూమలతికా
జనస్తాం జానీతే తవ జనని రోమావలిరితి ॥ ౭౬॥

యదేతత్ కాలిన్దీతనుతరతరఙ్గాకృతి శివే
కృశే మధ్యే కిఞ్చిజ్జనని తవ యద్భాతి సుధియామ్ ।
విమర్దాదన్యోఽన్యం కుచకలశయోరన్తరగతం
తనూభూతం వ్యోమ ప్రవిశదివ నాభిం కుహరిణీమ్ ॥ ౭౭॥

స్థిరో గఙ్గావర్తః స్తనముకులరోమావలిలతా-
కలావాలం కుణ్డం కుసుమశరతేజోహుతభుజః ।
రతేర్లీలాగారం కిమపి తవ నాభిర్గిరిసుతే
బిలద్వారం సిద్ధేర్గిరిశనయనానాం విజయతే ॥ ౭౮॥

నిసర్గక్షీణస్య స్తనతటభరేణ క్లమజుషో

Stotram Digitalized By Sanskritdocuments.org

సమన్మూర్తేర్నారీతిలక శనకైస్త్రుట్యత ఇవ ।
చిరం తే మధ్యస్య త్రుటితతటినీతీరతరుణా
సమావస్థాస్థేమ్నో భవతు కుశలం శైలతనయే ॥ ౭౯॥

కుచౌ సద్యఃస్విద్యత్తటఘటితకూర్పాసభిదురౌ
కషన్తౌ దోర్మూలే కనకకలశాభౌ కలయతా ।
తవ త్రాతుం భఙ్గాదలమితి వలగ్నం తనుభువా
త్రిధా నద్ధం దేవి త్రివలి లవలీవల్లిభిరివ ॥ ౮౦॥

గురుత్వం విస్తారం క్షితిధరపతిః పార్వతి నిజా-
న్నితమ్బాదాచ్ఛిద్య త్వయి హరణరూపేణ నిదధే ।
అతస్తే విస్తీర్ణో గురురయమశేషాం వసుమతీం
నితమ్బప్రాగ్భారః స్థగయతి లఘుత్వం నయతి చ ॥ ౮౧॥

కరీన్ద్రాణాం శుణ్డాన్ కనకకదలీకాణ్డపటలీ-
ముభాభ్యామూరుభ్యాముభయమపి నిర్జిత్య భవతీ ।
సువృత్తాభ్యాం పత్యుః ప్రణతికఠినాభ్యాం గిరిసుతే
విధిజ్ఞ్యే జానుభ్యాం విబుధకరికుమ్భద్వయమసి ॥ ౮౨॥

పరాజేతుం రుద్రం ద్విగుణశరగర్భౌ గిరిసుతే
నిషఙ్గౌ జఙ్ఘే తే విషమవిశిఖో బాఢమకృత ।
యదగ్రే దృశ్యన్తే దశశరఫలాః పాదయుగలీ-
నఖాగ్రచ్ఛద్మానః సురమకుటశాణైకనిశితాః ॥ ౮౩॥

శ్రుతీనాం మూర్ధానో దధతి తవ యౌ శేఖరతయా
మమాప్యేతౌ మాతః శిరసి దయయా ధేహి చరణౌ ।
యయోః పాద్యం పాథః పశుపతిజటాజూటతటినీ
యయోర్లాక్షాలక్ష్మీరరుణహరిచూడామణిరుచిః ॥ ౮౪॥

నమోవాకం బ్రూమో నయనరమణీయాయ పదయో-
స్తవాస్మై ద్వన్ద్వాయ స్ఫుటరుచిరసాలక్తకవతే ।
అసూయత్యత్యన్తం యదభిహననాయ స్పృహయతే
పశూనామీశానః ప్రమదవనకఙ్కేలితరవే ॥ ౮౫॥

మృషా కృత్వా గోత్రస్ఖలనమథ వైలక్ష్యనమితం
లలాటే భర్తారం చరణకమలే తాడయతి తే ।
చిరాదన్తఃశల్యం దహనకృతమున్మూలితవతా
తులాకోటిక్వాణైః కిలికిలితమీశానరిపుణా ॥ ౮౬॥

హిమానీహన్తవ్యం హిమగిరినివాసైకచతురౌ
నిశాయాం నిద్రాణం నిశి చరమభాగే చ విశదౌ ।
వరం లక్ష్మీపాత్రం శ్రియమతిసృజన్తౌ సమయినాం
సరోజం త్వత్పాదౌ జనని జయతశ్చిత్రమిహ కిమ్ ॥ ౮౭॥

పదం తే కీర్తీనాం ప్రపదమపదం దేవి విపదాం
కథం నీతం సద్భిః కఠినకమఠీకర్పరతులామ్ ।
కథం వా బాహుభ్యాముపయమనకాలే పురభిదా
యదాదాయ న్యస్తం దృషది దయమానేన మనసా ॥ ౮౮॥

నఖైర్నాకస్త్రీణాం కరకమలసంకోచశశిభి-
స్తరూణాం దివ్యానాం హసత ఇవ తే చణ్డి చరణౌ ।
ఫలాని స్వఃస్థేభ్యః కిసలయకరాగ్రేణ దదతాం
దరిద్రేభ్యో భద్రాం శ్రియమనిశమహ్నాయ దదతౌ ॥ ౮౯॥

దదానే దీనేభ్యః శ్రియమనిశమాశానుసదృశీ-
మమన్దం సౌన్దర్యప్రకరమకరన్దమ్ వికిరతి ।
తవాస్మిన్ మన్దారస్తబకసుభగే యాతు చరణే

నిమజ్జన్మజ్జీవః కరణచరణః షట్చరణతామ్ ॥ ౯౦॥

పదన్యాసక్రీడాపరిచయమివారబ్ధుమనసః
స్ఖలన్తస్తే ఖేలం భవనకలహంసా న జహతి ।
అతస్తేషాం శిక్షాం సుభగమణిమఞ్జీరరణిత-
చ్ఛలాదాచక్షాణం చరణకమలం చారుచరితే ॥ ౯౧॥

గతాస్తే మఞ్చత్వం ద్రుహిణహరిరుద్రేశ్వరభృతః
శివః స్వచ్ఛచ్ఛాయాఘటితకపటప్రచ్ఛదపటః ।
త్వదీయానాం భాసాం ప్రతిఫలనరాగారుణతయా
శరీరీ శృఙ్గారో రస ఇవ దృశాం దోగ్ధి కుతుకమ్ ॥ ౯౨॥

అరాలా కేశేషు ప్రకృతిసరలా మన్దహసితే
శిరీషాభా చిత్తే దృషదుపలశోభా కుచతటే ।
భృశం తన్వీ మధ్యే పృథురురసిజారోహవిషయే
జగత్త్రాతుం శమ్భోర్జయతి కరుణా కాచిదరుణా ॥ ౯౩॥

కలఙ్కః కస్తూరీ రజనికరబిమ్బం జలమయం
కలాభిః కర్పూరైర్మరకతకరణ్డం నిబిడితమ్ ।
అతస్త్వద్భోగేన ప్రతిదినమిదం రిక్తకుహరం
విధిర్భూయో భూయో నిబిడయతి నూనం తవ కృతే ॥ ౯౪॥

పురారాతేరన్తఃపురమసి తతస్త్వచ్చరణయోః
సపర్యామర్యాదా తరలకరణానామసులభా ।
తథా హ్యేతే నీతాః శతమఖముఖాః సిద్ధిమతులాం
తవ ద్వారోపాన్తస్థితిభిరణిమాద్యాభిరమరాః ॥ ౯౫॥

కలత్రం వైధాత్రం కతికతి భజన్తే న కవయః

శ్రియో దేవ్యాః కో వా న భవతి పతిః కైరపి ధనైః ।
మహాదేవం హిత్వా తవ సతి సతీనామచరమే
కుచాభ్యామాసఙ్గః కురవకతరోరప్యసులభః ॥ ౯౬॥

గిరామాహుర్దేవీం ద్రుహిణగృహిణీమాగమవిదో
హరేః పత్నీం పద్మాం హరసహచరీమద్రితనయామ్ ।
తురీయా కాపి త్వం దురధిగమనిఃసీమమహిమా
మహామాయా విశ్వం భ్రమయసి పరబ్రహ్మమహిషి ॥ ౯౭॥

కదా కాలే మాతః కథయ కలితాలక్తకరసం
పిబేయం విద్యార్థీ తవ చరణనిర్ణేజనజలమ్ ।
ప్రకృత్యా మూకానామపి చ కవితాకారణతయా
కదా ధత్తే వాణీముఖకమలతామ్బూలరసతామ్ ॥ ౯౮॥

సరస్వత్యా లక్ష్మ్యా విధిహరిసపత్నో విహరతే
రతేః పాతివ్రత్యం శిథిలయతి రమ్యేణ వపుషా ।
చిరం జీవన్నేవ క్షపితపశుపాశవ్యతికరః
పరానన్దాభిఖ్యమ్ రసయతి రసం త్వద్భజనవాన్ ॥ ౯౯॥

ప్రదీపజ్వాలాభిర్దివసకరనీరాజనవిధిః
సుధాసూతేశ్చన్ద్రోపలజలలవైరర్ఘ్యరచనా ।
స్వకీయైరమ్భోభిః సలిలనిధిసౌహిత్యకరణం
త్వదీయాభిర్వాగ్భిస్తవ జనని వాచాం స్తుతిరియమ్ ॥ ౧౦౦॥

సమానీతః పద్భ్యాం మణిముకురతామమ్బరమణి-
ర్భయాదన్తఃస్తిమితకిరణశ్రేణిమసృణః ।
దధాతి త్వద్వక్త్రంప్రతిఫలనమశ్రాన్తవికచం
నిరాతఙ్కం చన్ద్రాన్నిజహృదయపఙ్కేరుహమివ ॥ ౧౦౧॥

సముద్భూతస్థూలస్తనభరమురశ్చారు హసితం
కటాక్షే కన్దర్పః కతిచన కదమ్బద్యుతి వపుః ।
హరస్య త్వద్భ్రాన్తిం మనసి జనయామ్ స్మ విమలా
భవత్యా యే భక్తాః పరిణతిరమీషామియముమే ॥ ౧౦౨॥

నిధే నిత్యస్మేరే నిరవధిగుణే నీతినిపుణే
నిరాఘాతజ్ఞానే నియమపరచిత్తైకనిలయే ।
నియత్యా నిర్ముక్తే నిఖిలనిగమాన్తస్తుతిపదే
నిరాతఙ్కే నిత్యే నిగమయ మమాపి స్తుతిమిమామ్ ॥ ౧౦౩॥

॥ ఇతి శ్రీమత్పరమహంసపరివ్రాజకాచార్యస్య

శ్రీగోవిన్దభగవత్పూజ్యపాదశిష్యస్య
శ్రీమచ్ఛఙ్కరభగవతః కృతౌ సౌన్దర్యలహరీ సమ్పూర్ణా
॥ ఓం తత్సత్ ॥

Notes:

The Saundaryalahari, a devotional poem of one hundred hymns, is ascribed to the great teacher Shankaracharya. The poem is divided into two parts; the first part, comprised of verses 1 through 41, is called the Anandalahari, or Wave of Bliss, and verses 42 through 100 comprise the Saundaryalahari, or Wave of Beauty. There are three additional verses, found as verses 101 through 103, which are considered to be interpolations of other scholars, but are included in recensions of the whole work. The hymn, written in the shikhariNI metre, extols in the Anandalahari, the dynamic aspect of Brahman, as Shakti, manifestations for worship, and the modes of internal meditation.

The second part, the Saundaryalahari, contains a magnificent exposition of the beauties of the charming form of the Divine Mother.

The exact number of verses of the Saundaryalahari is debated.

Some versions give only one hundred verses, while others add three or four more verses to this number. In editing this electronic edition I cross-referenced the verses herein against ten printed editions, compared the texts, and arrived at one hundred and three verses. This number is what the majority of the printed editions have also listed, so this number is what I shall give as well. Thus, this edition contains all verses traditionally given in the Saundaryalahari. The order of the verses also varies according to some editions. Again I compared the order to other editions and the order given herein is the order which the majority of those editions have set the verses in.

Encoded and proofread by: Anshuman Pandey (16 April 1996) pandey at umich.edu

Reproofread by Sunder Hattangadi sunderh @ hotmail.com

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

Last updated తిoday

http://sanskritdocuments.org

Soundarya Lahari Lyrics in Telugu PDF
% File name : saundaryalahari.itx
% Category : laharI
% Location : doc_devii
% Author : Shankaracharya
% Language : Sanskrit
% Subject : philosophy/hinduism/religion
% Transliterated by : Anshuman Pandey pandey at umich.edu
% Proofread by : Sunder Hattangadi sunder at hotmail.com
% Latest update : September 3, 1997, September 17, 2014
% Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com
% Site access : http://sanskritdocuments.org

%
% This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study
% and research. The file is not to be copied or reposted for promotion of
% any website or individuals or for commercial purpose without permission.
% Please help to maintain respect for volunteer spirit.
%

We acknowledge well-meaning volunteers for Sanskritdocuments.org and other sites to have built the collection of Sanskrit texts.
Please check their sites later for improved versions of the texts.
This file should strictly be kept for personal use.
PDF file is generated [December 14, 2015] at Stotram Website